

Ilija – broj dvanaest

Svaka će se dolina uzvisiti

Jeff Pippenger

2023-10-17

Još uvijek razmatramo Iliju kao proročki simbol. Ilija je objavio Ahabu da tri godine neće biti kiše, osim na njegovu riječ.

I Ilija Tišbijac, koji bijaše od stanovnika Gileada, reče Ahabu: Tako živ bio Gospodin, Bog Izraelov, pred kojim stojim, ovih godina neće biti ni rose ni kiše, osim po mojoj riječi. 1 Kings 17:1.

Krist nas u Lukinoj knjizi obavještava da su tri godine zapravo bile tri i pol godine.

A on reče: Zaista, kažem vam, nijedan prorok nije prihvaćen u svojoj domovini. No zaista vam kažem: mnogo bijaše udovica u Izraelu u dane Ilijine, kad se nebo zatvori na tri godine i šest mjeseci, kad velika glad bijaše po svoj zemlji; ali ni k jednoj od njih ne bi poslan Ilija, osim u Sareptu sidonsku, ženi udovici. Luka 4,24–26.

Tri i pol godine odigrali su se u vrijeme Ahaba i Jezebele, čime se prepoznaju tri i pol proročke godine od 538. do 1798., kada je papinstvo, prikazano kao Jezebela u crkvi u Tijatiri, vladalo tijekom mračnoga srednjeg vijeka.

Ali imam nekoliko toga protiv tebe: dopuštaš toj ženi Jezabeli, koja samu sebe naziva proročicom, da uči i zavodi moje slugu da čine blud i da jedu žrtvovano idolima. I dadoh joj vremena da se pokaje za svoj blud, ali se nije pokajala. Evo, bacit ću je na postelju, a one koji s njom čine preljub u veliku nevolju, ako se ne pokaju za svoja djela. I njezinu ću djecu usmrtiti smrću; i sve će crkve spoznati da sam ja Onaj koji ispituje bubrege i srca; i dat ću svakomu od vas prema vašim djelima. Otkrivenje 2:20–23.

Jezabelino „vrijeme za pokajanje” bilo je tri i pol godine u Ilijino doba, i tri i pol proročke godine od 538. do 1798. u mračnim vjekovima papinskoga progonstva. Kazna Jezabele i kraljeva Europe koji su s njom počinili blud bila je da budu bačeni na postelju nevolje i smrt njezine djece. Tijekom mračnih vjekova bilo je i vjernih duša koje su također bile bačene na postelju nevolje, ali one će živjeti. Kada su bili bačeni na postelju nevolje, ishod života za vjerne ili smrti za nevjerne temeljio se na njihovim „djelima”. Postelja nevolje vjernih proizvela je strpljivost i život. Njihova će postelja nevolje prestati pred kraj tri i pol godine, neposredno prije nego što je Ilija napustio Sareptu da zapovjedi Ahabu da sazove sav Izrael na goru Karmel.

„Progon Crkve nije trajao tijekom čitavoga razdoblja od 1260 godina. Bog je, u milosti prema svome narodu, skratio vrijeme njihove ognjene kušnje. Predskazujući ‘veliku nevolju’ koja će zadesiti Crkvu, Spasitelj je rekao: ‘I kad se ne bi skratili oni dani, nitko se ne bi spasio; ali poradi izabranih skratit će se oni dani.’ Matej 24,22. Pod utjecajem Reformacije progon je bio okončan prije 1798.” Velika borba, 266, 267.

Sud „postelje nevolje” za papinstvo „pobit će njezinu djecu smrću”, ali je sud „postelje nevolje” sadržavao obećanje života za one čija su djela pokazivala njihovu vjernost, kako je prikazano u smrti sina udovice iz Sarepte.

I dogodi se nakon tih događaja da se sin žene, gospodarice kuće, razbolio; i bolest mu bijaše tako teška da u njemu ne osta daha. I reče ona Iliji: Što ja imam s tobom, čovječe Božji? Jesi li došao k meni da me podsjetiš na moj grijeh i da usmrliš moga sina? A on joj reče: Daj mi svoga sina. I uze ga iz njezina krila, odnese ga gore u gornju sobu gdje je boravio i položi ga na svoju postelju. I zavapi Gospodinu te reče: Gospodine, Bože moj, zar si i na udovicu kod koje prebivam doveo zlo usmrativši joj sina? Potom se tri puta ispruži nad djetetom i zavapi Gospodinu govoreći: Gospodine, Bože moj, molim te, neka se duša ovoga djeteta vrati u njega. I Gospodin usliši glas Ilijin; i duša se djetetova vrati u njega, te ono oživje. Tada Ilija uze dijete, donese ga iz gornje sobe u kuću i predade ga njegovoj majci; i Ilija reče: Vidi, tvoj sin živi. A žena reče Iliji: Sada po ovome znam da si ti čovjek Božji i da je riječ Gospodnja u tvojim ustima istina. 1 Kraljevima 17:17–24.

Udovica je prepoznala da je Ilija „čovjek Božji“, jer „riječ Gospodnja“ koja je njezino dijete vratila u život, bijaše riječ „istine“. Trostruki postupak kojim se Ilija ispružio nad sinom udovice udovica je razumjela kao „riječ“ u Ilijinim ustima, kao „istinu“. Hebrejska riječ ‘emeth’ u tom je odlomku prevedena kao „istina“ te predstavlja stvaralačku silu Alfe i Omega. To je hebrejska riječ sastavljena od prvoga, trinaestoga i posljednjega slova hebrejskoga alfabeta te predstavlja Silu koja može mrtve vratiti u život.

Vjerni su, jednako kao i nevjerni u „prostoru” vremena kušnje, predstavljenom s tri i pol godine, primili sud „postelje nevolje”. Smrt je bila ishod za djecu skupine koja je slijedila bludnicu koja je počinila blud i naučavala nauke poganstva. Život je bio dan drugoj skupini koja je slijedila Ilijine upute i vjerovala Riječi „istine”.

Udovica je poslušala Ilijinu zapovijed da mu donese nešto vode i da mu dâ nešto kruha, a njezina poslušnost prorokovoj riječi predstavlja vjerne u mračnim vjekovima Tijature. (Vrijedi zapaziti da, kada Ilija zapovijeda udovici da najprije nahrani njega, a potom svoga sina i sebe, ono što je time predočeno jest da Ilija prvi prima hranu za jelo. On prvi prima poruku, a potom Crkva.) Obaviješteni smo da su djela vjernih na svršetku bila veća nego na početku.

I anđelu crkve u Tijatiri napiši: Ovo govori Sin Božji, koji ima oči kao plamen ognjeni, a noge su mu kao mjed uglačana: Znam tvoja djela, i ljubav, i službu, i vjeru, i tvoju postojanost, i tvoja djela; i da je posljednjih više nego prvih. Otkrivenje 2,18.19.

Vjerni su očitovali dobra „djela” tijekom „vremena” koje je papinstvu bilo dano za pokajanje, ali su njihova posljednja djela bila „veća od prvih”. Kako se to „vrijeme” približavalo svome kraju, Krist je poslao zvijezdu Danicu reformacije, koja je započela djelo toga da se više ne trpi papinstvo, koje je učilo crkvu da „čini blud i jede ono što je žrtvovano idolima”.

I onomu koji pobijedi i sačuva moja djela do svršetka dat ću vlast nad narodima: i vladat će njima željeznom šipkom; razbit će se u komade kao lončarske posude: kao što i ja primih od Oca svojega. I dat ću mu zvijezdu jutarnju. Tko ima uho, neka čuje što Duh govori crkvama.

Otkrivenje 2:26–29.

Krist je imao „nešto protiv” vjernih na početku „vremena” danoga papinstvu za pokajanje, jer su dopustili Jezabeli, „koja sebe naziva proročicom, da uči i zavodi moje sluge da bluduju i jedu ono što je žrtvovano idolima”. Ali na kraju toga „vremena” vjerni više ne bi trpjeli da papinstvo nastavi sa svojim zavodnjima.

„U četrnaestom stoljeću pojavio se u Engleskoj ‘jutarnja zvijezda reformacije’. John Wycliffe bio je vjesnik reforme, ne samo za Englesku, nego za čitavo kršćanstvo. Veliki prosvjed protiv Rima, koji mu je bilo dopušteno izreći, nikada nije smio biti ušutkan. Taj je prosvjed otvorio borbu koja je trebala rezultirati oslobođenjem pojedinaca, crkava i naroda.” The Great Controversy, 80.

Hrana koju Božji sluge jedu jesu doktrine ili poruka koju primaju. Blud je kada se crkva služi državnom vlašću kako bi provela nametanje svojih idolopokloničkih doktrina. U „vremenu” koje je Izebela bilo dano da se pokaje, crkva je pobjegla u pustinju radi zaštite.

I žena pobježe u pustinju, gdje joj je Bog pripremio mjesto, da je ondje hrane tisuću dvjesta i šezdeset dana.... A ženi bijahu dana dva krila velikoga orla, da odleti u pustinju, na svoje mjesto, gdje se hrani vrijeme, i vremena, i pola vremena, daleko od lica zmijina. I zmija izbacila iz svojih usta za ženom vodu kao rijeku, da učini te je rijeka odnese. Ali zemlja priteče u pomoć ženi, i zemlja otvori svoja usta te proguta rijeku koju je zmaj izbacio iz svojih usta. Otkrivenje 12:6, 14–16.

Za vrijeme progonstva pod Jezabelom i Ahabom, Obadija je predstavljao zaštitu koju je pružila pustinja u vrijeme papinske vladavine.

I Ahab pozva Obadiju, koji bijaše upravitelj njegova doma. (A Obadija se veoma bojao Gospodina; jer kad je Jezebel istrijebila proroke Gospodinove, Obadija je uzeo stotinu proroka i sakrio ih po pedeset u pećinu te ih hranio kruhom i vodom.) 1 Kraljevima 18:3, 4.

Obadijino djelo skrivanja proroka po pedeset u pećinama simbol je mjesta u pustinji koje je Bog pripremio da hrani vjerne, koji su odbili jesti nauke papinstva i koji su također odbili prihvatiti nesveti odnos prikazan njezinim bludničanjem s kraljevima Europe. Razdoblje tijekom kojega je Ilija bio upućen udovici iz Sarepte radi hrane i zaštite od Jezabele i Ahaba bilo je razdoblje tijekom kojega je crkva pobjegla u pustinju, a mjesto koje im je Bog pripremio bilo je predloženo Obadijinim djelom.

Ilijino mjesto skrovišta u Sarepti, koja se na hebrejskom naziva „Sarafata”, znači pročišćenje. Kad je isteklo vrijeme dano Jezabeli za pokajanje, Ilija je otišao k Obadiji i pozvao Ahaba da sazove sav Izrael na Karmel.

I dok je Obadija bio na putu, gle, susrete ga Ilija; i on ga prepozna te pade ničice i reče: Jesi li ti, gospodaru moj Ilija? A on mu odgovori: Jesam; idi, reci svome gospodaru: Evo, Ilija je ovdje. 1 Kings 18:17, 18.

Ilijino vrijeme s udovicom iz Sarepte simbolizira mračni srednji vijek. U izvješčaju o Iliji i udovici, ona je skupljala dva drveta, jer je bila na samrti. Udovica u proroštvu predstavlja crkvu, a ona je predstavljala crkvu u pustinji koja je bila na umoru.

I anđelu crkve u Sardu napiši: Ovo govori onaj koji ima sedam Duhova Božjih i sedam zvijezda: Znam tvoja djela; imaš ime da živiš, a mrtav si. Bdi i učvrsti ono što je preostalo i što je na umoru, jer nisam našao tvoja djela savršenima pred Bogom. Otkrivenje 3,1.2.

Skupljala je „dva drvca” i pripremala se za svoju smrt kad ju je Ilija prekinuo.

I dođe mu riječ Gospodnja govoreći: Ustani, idi u Sareptu sidonsku i nastani se ondje; evo, zapovjedio sam ondje jednoj udovici da te hrani. I on ustade i ode u Sareptu. A kad dođe na gradska vrata, gle, ondje bijaše udovica koja je skupljala drva; i on je zovnu te reče: Donesi mi, molim te, malo vode u posudi da pijem. I dok je išla po nju, on je zovnu i reče: Donesi mi, molim te, i komadić kruha u svojoj ruci. A ona reče: Tako živ bio Gospod, Bog tvoj, nemam pečena kruha, nego samo šaku brašna u ćupu i malo ulja u vrču; i evo, skupljam dva komada drveta da odem i pripravim to sebi i svomu sinu, da pojedemo, pa da umremo. 1 Kraljevima 17:8–12.

Udovica iz Sarepte skupljala je „dva drveta”. Udovica predstavlja vjerne u vrijeme Jezebele. Njezin sin predstavlja one koji su tijekom povijesti Tijatare umrli s obećanjem da će uskrsnuti u prvom uskrsnuću.

I vidjeh prijestolja, i sjedoše na njih, i sud im bi dan; i vidjeh duše onih koji bijahu pogubljeni odrublivanjem glave zbog svjedočanstva Isusova i zbog riječi Božje, i koji se ne pokloniše Zvijeri ni njezinu kipu, niti primiše njezin žig na svoja čela ili na svoje ruke; i oživješe te kraljevaše s Kristom tisuću godina. A ostali mrtvi ne oživješe dok se ne navrši tisuću godina. To je prvo uskrsnuće. Blažen i svet onaj koji ima udjela u prvom uskrsnuću: nad takvima druga smrt nema vlasti, nego će biti svećenici Božji i Kristovi te će kraljevati s njime tisuću godina. Otkrivenje 20:4–6.

Udovica također predstavlja nekolicinu u Sardu koji su bili dostojni i kojima su dane bijele haljine.

Imaš nekoliko imena čak i u Sardu koja nisu okaljala svojih haljina; i hodit će sa mnom u bijelome, jer su dostojni. Tko pobijedi, taj će biti odjeven u bijele haljine; i neće izbrisati njegova imena iz knjige života, nego ću priznati njegovo ime pred svojim Ocem i pred njegovim anđelima. Otkrivenje 3:4, 5.

Onima u četvrtoj crkvi u Tijatiri, koji su vjerno umrli, predstavljeni sinom udovice, dane su bijele haljine u petom pečatu.

I kad otvori peti pečat, vidjeh pod žrtvenikom duše onih koji bijahu zaklani zbog riječi Božje i zbog svjedočanstva koje držahu. I povikaše iza glasa govoreći: Dokle, Gospodaru, sveti i istiniti, nećeš suditi i osvetiti našu krv na onima koji prebivaju na zemlji? I bijele haljine dadoše se svakome od njih; i bi im rečeno da počinu još malo vremena, dok se ne ispuni broj i njihovih suslugâ i njihove braće, koji imaju biti ubijeni kao i oni. Otkrivenje 6:9–11.

Mučenicima Mračnoga doba dane su bijele haljine te im je rečeno da počinu u svojim grobovima dok druga skupina papinskih mučenika ne bude pobijena, kao što su i oni bili pobijeni. Njih je papinstvo ubijalo tijekom razdoblja od tri i pol godine, i bilo im je obećano da će papinstvo na koncu biti osuđeno, ali ne prije nego što druga skupina papinskih mučenika bude pobijena tijekom uskoro nadolazeće krize nedjeljnoga zakona. Sestra White povezuje zahtjev mučenika za sud nad papinstvom s dvama odlomcima u knjizi Otkrivenja.

„Kad je bio otvoren peti pečat, Ivan Otkritelj u viđenju je vidio pod žrtvenikom skupinu onih koji su bili pobijeni zbog Riječi Božje i svjedočanstva Isusa Krista. Nakon toga uslijedili su prizori opisani u osamnaestom poglavlju Otkrivenja, kada su oni koji su vjerni i istiniti pozvani da izađu iz Babilona. [Otkrivenje 18,1–5, citirano.]“ Manuscript Releases, svezak 20, 14.

Otkrivenje 18, redci 1–5, predstavlja dva glasa iz retka 1 i retka 4. Drugi glas jest poziv da se iziđe iz Babilona, i on označava početak progonstva zbog nedjeljnog zakona, kada silni pokret trećega anđela poziva drugo Božje stado iz Babilona. Ona također smješta odlomak iz petoga pečata na otvaranje sedmoga pečata.

„[Otkrivenje 6,9–11 citirano]. Ovdje su Ivanu bili predloženi prizori koji nisu bili stvarnost, nego ono što će biti u budućem vremenskom razdoblju.“

„Otkrivenje 8,1–4 citirano.“ Manuscript Releases, svezak 20, 197.

U Otkrivenju, u osmom poglavlju, od prvoga do četvrtoga retka, otvara se sedmi pečat.

I kad je otvorio sedmi pečat, nastade tišina na nebu oko pola sata. I vidjeh sedam anđela koji stajahu pred Bogom; i dano im je sedam truba. I dođe drugi anđeo te stade pred žrtvenik, držeći zlatnu kadionicu; i dano mu bi mnogo kada da ga prinese sa molitvama svih svetih na zlatnom žrtveniku koji bijaše pred prijestoljem. I dim kada, koji se uzdizao s molitvama svetih, uzađe pred Boga iz ruke anđelove. Otkrivenje 8,1–4.

Molitve mučenika mračnoga srednjega vijeka, koji u petome pečatu traže da Bog izvrši sud nad bludnicom koja bludniči sa kraljevima zemaljskim, uzlaze „pred Boga“ kada se otvara sedmi pečat. Nadahnuće usklađuje otvaranje sedmoga pečata s drugim glasom iz Otkrivenja osamnaestoga, jer se upravo kod drugoga glasa Bog spominje njezinih bezakonja, i tada joj udvostručuje sud. Jednom zbog mučenika mračnoga srednjega vijeka, a jednom zbog krvoprolića u krizi zakona o nedjelji.

I začuh drugi glas s neba gdje govori: Izidite iz nje, narode moj, da ne budete sudionicima njezinih grijeha i da ne primite od njezinih zala. Jer grijesi njezini dopriješe do neba i Bog se spomenu njezinih bezakonja. Vratite joj kako je i ona vama vratila i udvostručite joj dvostruko po djelima njezinim: u čaši koju je napunila napunite joj dvostruko. Otkrivenje 18:4–6.

Nekolicina u Sardu koja nije okaljala svoje haljine predstavlja one koji su izišli iz povijesti Tijatile, koja je završila 1798. godine. Oni su prikazani udovicom iz Sarepte, udovicom koja je išla na svadbu 1844. godine.

„Dolazak Krista kao našega velikog svećenika u Svetinju nad svetinjama radi očišćenja Svetišta, prikazan u Danielu 8,14; dolazak Sina čovječjega k Pradavnome, kako je iznesen u

Danielu 7,13; i dolazak Gospodina u Njegov hram, prореčen po Malahiji, opisi su istoga događaja; a to je također predočeno dolaskom zaručnika na svadbu, što je Krist opisao u prisposobi o deset djevica u Mateju 25.“ The Great Controversy, 426.

Udovica je pripremala svoju posljednju večeru prije smrti, kad joj je Ilija zapovjedio da posluži njemu. Ona predočava onu vjernu manjinu u Tijatiri, koja prelazi u vjernu manjinu u Sardu što je skupljala „dva štapa“ za „vatru“.

„Dva štapa“ predstavljaju oba doma drevnoga Izraela, koja su bila pogažena poganstvom, a potom papinstvom, ali su trebala biti sabrana zajedno i sjedinjena kao „jedan štap“ u povijesti od 1798. do 1844. godine.

I opet mi dođe riječ Gospodnja govoreći: Nadalje, sine čovječji, uzmi sebi jedan štap i napiši na njemu: Za Judu i za sinove Izraelove, njegove drugove; zatim uzmi drugi štap i napiši na njemu: Za Josipa, štap Efraimov, i za sav dom Izraelov, njegove drugove. I sastavi ih jedan s drugim u jedan štap; i postat će jedno u tvojoj ruci. A kad ti sinovi tvoga naroda progovore govoreći: Nećeš li nam pokazati što time misliš? reci im: Ovako govori Gospodin Bog: Evo, uzet ću štap Josipov, koji je u ruci Efraimovoj, i plemena Izraelova, njegove drugove, te ću ih pridružiti njemu, to jest štapu Judinu, i učiniti ih jednim štapom, i bit će jedno u mojoj ruci. A štapovi na koje budeš pisao neka budu u tvojoj ruci pred njihovim očima. I reci im: Ovako govori Gospodin Bog: Evo, uzet ću sinove Izraelove između pogana, kamo su otišli, i sabrat ću ih odasvud te ih dovesti u njihovu zemlju. I učinit ću ih jednim narodom u zemlji, na gorama Izraelovim; i jedan će kralj svima njima biti kralj; i neće više biti dva naroda, niti će se više ikada razdijeliti u dva kraljevstva. Niti će se više onečišćavati svojim idolima, ni svojim gnusobama, ni ijednim svojim prijestupom; nego ću ih izbaviti iz svih njihovih prebivališta u kojima su sagriješili, i očistit ću ih; tako će oni biti moj narod, a ja ću biti njihov Bog. I sluga moj David bit će kralj nad njima; i svi će imati jednoga pastira; oni će također hoditi po mojim sudovima i držati moje uredbe te ih vršiti. I prebivat će u zemlji koju sam dao sluzi svome Jakovu, u kojoj su prebivali oci vaši; i prebivat će u njoj oni, i njihova djeca, i djeca njihove djece dovijeka; a sluga moj David bit će njihov knez dovijeka. Nadalje, sklopit ću s njima savez mira; bit će to vječni savez s njima; i utvrdit ću ih, i umnožiti ih, i postaviti ću svoje Svetište posred njih zauvijek. I moj ću Šator biti s njima; da, ja ću biti njihov Bog, a oni će biti moj narod. I pogani će spoznati da ja, Gospod, posvećujem Izraela, kad moje Svetište bude posred njih zauvijek. Ezekiel 37:15–28.

Kada Ilija napušta Sareptu da bi pozvao Ahaba i sav Izrael na goru Karmel, udovička crkva koja je pobjegla u pustinju skupljala je dva drva za oganj koji pročišćuje udovicu unaprijed za svadbu 22. listopada 1844. Skupljanje dvaju drva jest okupljanje mileritskog pokreta koje se ostvaruje u posljednjem razdoblju od šezdeset i pet godina prepoznatom u Izaiji sedam. Sjeverno je kraljevstvo trpjelo Mojsijevo prokletstvo od 723. pr. Kr. do 1798., a južno je kraljevstvo trpjelo isto prokletstvo od 677. pr. Kr. do 1844. Godine 1844. duhovni potomci tih dvaju doslovnih naroda bili su okupljeni zajedno kao jedno drvo, odnosno jedan narod.

Ako ništa drugo, Ezekiel dva štapa definira kao dva naroda, koja postaju jedan narod.

Jer glava je Siriji Damask, i glava je Damasku Resin; a za šezdeset i pet godina Efrajim će biti skršen, tako da više ne bude narod. I glava je Efrajimu Samarija, i glava je Samariji sin Remalijin. Ako ne budete vjerovali, doista se nećete održati. Izaija 7,8. 9.

Ako ne budemo vjerovali proročanstvu o šezdeset i pet godina, ne ćemo se održati.

U sljedećem ćemo članku nastaviti izlagati simboliku Ilije.